

V. évfolyam, 93. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =

november 21. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

A jó ivóvíz kérdése.

Az idők teljessége már néhány évvel ezelőtt napirendre hozta és a szükség meg a jóakarát állandóan szőnyegen tartja városunkban a vízvezeték kérdésének megoldását, magának a vízvezetéknek létesítését.

A „Határőr“ cikksorozatban iparkodik a közfigyelmet ébren tartani és időről-időre beszámol az előmunkálatok folyamatáról. Sajnos, hogy még mindig csak az előmunkálatokról beszélhetünk. A közönség részéről nem hiányzik a kellő érdeklődés, milyen állapotban van a vízvezeték fontos ügye. A vágy pedig, melylyel a megvalósulás napjának elérését kívánja minden emberfia, aki testi egészségével, jobban mondva életével törődik, talán még a szomszomságnál is nagyobb, ahogyan a jó tiszta és egészséges ivóvizet áhítazzuk.

A jelenleg uralkodó tifusz-járvány szintén siettetni a vízszolgáltatás kérdésének gyors, elodázást nem tűrő megoldását. Ha külső okok nem gátolták volna a vízvezeték mű megteremtését, ma az említett betegség fellépése nem aggasztana közönségünket.

Időszerűnek találjuk a jó ivóvíz kérdésének és a vízvezeték ügyének ismételt megbeszélését, megvitatását. A végleges döntés előtt, mely a jó ivóvíz megszerzése és a vezetéki rendszer meghatározása tekintetében fog elkövetkezni, az eszmecsere szükségesnek tartjuk és a jelen cikkelyünkkel be kívánjuk vezetni.

Ártézi vagy dunai ivóvíz mellett foglaljon-e állást a város közönsége? Imígyen tesszük fel a kérdést. Szóljon hozzá minden érdeklődő! Szívesen nyitunk teret a megvitatás számára.

A jelenlegi hozzászólás az artézi mélykúti ivóvíz használatát mellett tör lándzsát. A tapasztalat és a tudományos vizsgálat az artézi vizet ajánlja az ivás céljaira, mert legalkalmasabb. A cikkirót nem rettent el véleménye kimondásában az a körülmény sem, hogy az egészségügyi bizottság egynehány artézi kut vizét bakteriologiai tekintetben való megvizsgálás céljából Budapestre küldötte.

Az egészségügyi választmány bizalmának megingása nem tünteti fel kedvező színben a mélykúti viznek alkalmas voltát, azonban meggyőződésünk, hogy az artézi víz diadalmasan fogja megállani ezt a hivatalos próbát.

Mikor a törvényhatóság az artézi vizekre való kutatásokat elrendelte, bizonyára az az elv vezérelte elhatározásában, hogy a föld nagyobb mélységeiben található a legegészségesebb és az élvezetre legalkalmasabb ivóvíz. Általában legalább.

A vegyi vizsgálatnak kell kimutatnia, megvannak-e a talált és ajánlható artézi kut vizének azon alkotó részei, melyekre az emberi szervezetnek a test felépítésénél, táplálásánál szüksége van. A kívánt alkotó részeket hosszú tapasztalat szerint a mélykúti vizében lehetett nagyobb mértékben és szerencsésebb, kedvezőbb összeállításban megtalálni.

Nagyobb mértékben és kedvezőbb összetételű vizet, mondok, mint a folyó vizekben. Azért a kezünk ügyében levő Duna vizénél a jó artézi vizet többre kell becsülni.

A dolog nyitja, amiért előnyben részesítendő a mélykúti viz a folyó vize fölött, abban rejlik, hogy az emberi szervezetnek tápláló sókat tartalmazó vizre van szüksége; a folyó viz, amely lágy természetű, ezeket az ásványi sókat nem tartalmazza kellő mértékben. Magát a Duna vizét is a kettős szén-savas mészes víz sós teszi élvezhetővé és jóízűvé.

Az ásványi, másként tápláló sók teszik keménynyé a vizet. Az emberi szervezet céljaira szolgáló viznek bizonyos fokig keménynek kell lennie. Azonnal megjegyzem, hogy nem szabad nagyon keménynek lennie, azaz hogy ne tartalmazzon sok magnézium sót, mert ilyen esetben a testen káros elváltozást okoz, úgynevezett golyvát.

A tudományos vizsgálódások és a megfigyelések, tapasztalatok megerősítik azt az állítást, hogy a tápláló — sókat kellő mennyiségben tartalmazó vizre van szüksége az emberi testnek saját anyaga fentartására és fejlesztésére.

Az állati életnek lényeges feltétele, hogy bizonyos anyagokat a vízből szerezzen be. Ilyen szükséges anyagokat egyéb táplálék nem igen szolgáltat, vagy nem akkora hatással mint a víz, mely a szerves anyagokat oldott állapotban juttatja be a test szervezetébe.

Mindenki előtt ismeretes, hogy a hólének ártalmas hatása van a szervezetünkre. A havasokról leszivárgó hólé még nem oldhatott ki a talajból sókat, tulságosan lágy és lenyelve megtámadja a test szövetét, ahol vele érintkezik. Az igazán jó ivóvíz a föld mélyéből

fakad és minél alsóbb rétegeken szűrődött át, annál becsesebb alkotó részeket tartalmaz, másrészt annál kevesebb bakteriumot.

Tapasztalatilag és tudományosan megállapított tény, hogy az olyan gyermekek, kik lágy vizet isznak, nem fejlődnek olyan erőteljesen, mint akik különféle hasznos sókban bővelkedő vizet fogyasztanak. Lágy vizes vidéken, például szolgálhat e részben Ujvidék, sokkal több a rosszfogu ember és jóval kevesebb válik be katonának mint kemény vizes vidéken. A csontszövetnek felépítésénél tudniillik a testnek mészsókra van szüksége. Másrészt elismerjük a lágy vizek fontosságát az emberi használatban. Főzésre, mosakodásra, a gőzkazán táplálására, kert-öntözésre a lágy viz alkalmas.

A városi vízvezeték ideálja a kettős vezetéki volna. Egyik az ivó- és esetleg főző-viznek is, másik az egyéb használatokra szánt lágy viznek.

Természetesen ilyen lágy vizet a Duna szolgáltatna. Azon célokra szüretlenül lehetne bevezetni. Ivásától tartózkodni kellene, mert még a legtisztább folyóból vett viznek is egy-egy literjében van egy-egy gram szerves anyag, mely veszedelmes lehet az emberre. Helybeli orvosaink ugyanezért szintén az artézi kutak használatát ajánlják, nem pedig a Duna-vizet — vizezetéki ivóvizül.

Elméletileg így fest a kettős vezetéki kérdése. Megoldja-e a gyakorlati élet? Lesz e jó ivóvizünk?

És mikor? Hogy megváltson bennünket tifusztól, maláriától.

Polg. iskola-egyesület.

Az O.P.I.E. Bácsbodrog-megyei köre folyó évi nov. hó 7-én tartotta meg választmányi gyűlését a vál. tagok élénk érdeklődése mellett. A gyűlés, mint máskor is, az áll. polg. iskola tanácskozó termében folyt le. Egyhangulag, nagy lelkesedéssel szavazott jegyzőkönyvi elismerést a választmány N. Nemessányi áll. polg. leányiskolai igazgatónak, ki nov. 6-án ülte meg igazgatóságának 25 éves évfordulóját. Nemessányi a munka, a szorgalom s az egyesületi élet fölvirágoztatásának élő tagok mintaképe s a Bácsbodrog-megyei kör büszkén vallja őt társelnökének. Férfias erővel küzdött a polg. iskolai reform és más, az iskolák keretébe vágó intézmények létesítése mellett. Hol szóval, hol irással állott ki a küzdők táborába s úgy a hallgatók, min az olva-

BOGDÁNY és TÁRSA
Budapest,
VI. Dálnok-utca 12. sz.
Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tökölly Imre-utca 11. Telefon 219.

sók gyönyörrel szívták magukba érveinek étellel teljességét, hogy ők is, ha kell, az ő igéi mellett harcoljanak. E név Nemessányi: a körre a munka fogalma. Megtisztelve érzi magát a választmány, hogy emlékét jegyző-könyvileg örökítheti meg és hogy erről értesítheti.

A választ. gyűlés ugyan a közgyűlés előkészítéseül szerepel, de élénk viták hangzottak el úgy a polg. isk. reform, a fizetésrendezés, mint a nemzetiségi vidéken működő testületek fűrésztő munkásságáról. Kárhoztatja a választmány, hogy a reformot nem igen tartja az igazgatótanács napirenden. Nem akarok csépelni, de az igazat szabad megmondani. A reform késedelme mindenképen hátrányos a polg. iskolákra. Határozottan káros. Ugaron fekvő telep a mi iskolánk. Ki se törődik vele. Hogy a türelem fogy, ki csodálja? Nem a tanársághak kell a reform. Kié a polg. iskola? A tömegé, vagy egyeseké? Ma, amikor erős harcot indítottak szerte Európában a középiskolák ellen, mi még mindig az érettségit ett ifjut tekintjük embernek. 8 évet végigszendevett olyan tárgyak tanulása mellett, amelyek arra valók, hogy elriaszszák az ifjuságot. Tessék nemzeti, magyar középiskolát létesíteni s gazdasági, ipari, kereskedelmi életre nevelni Magyarországot ifjuságát! Ezt követeli a jövő. Addig is a 4. oszt. tanulói befejezett egészszel lépjenek ki az életbe. Ezt kérjük! Minden ember elvégzett munkája után kéri bérét. Magyarország egyik erős oszlopa a polgári iskola. Azt a történet fogja megmutatni. Sajnos, hogy épen a polg. isk. tanárait fizetik mostohán s velük bánik az állam a legmostohábbban.

Megmásítandó a 22 órai maximum is. Ahol nemzetiségi helyen még a III. osztályban is 50-en feiül van a növendékek száma s azok fele idegenajku, méltányos-e, hogy a tanár maximum mellett tanítson? S a tanár művelje önmagát s vegyen részt a társadalmi mozgalmakban is? Zöld asztalnál dolgozni 21 órát

és nemzetiségi vidéken 21-et nagy különbség. Legyen tekintettel az állam a testet-lelket megemésztő munkára. Legyen a nemzetiségi vidéken a heti órák száma 18. A maximum ne azt jelentse, hogy annyit kell tanítani. Csak végső esetben s az is kevés időre állapítható meg.

A választmány a következő indítványokat fogadta el: A polg. iskolák tanárai, tanítónői kapják meg az igazgatói címet s legyen fiz. többletük 400 korona. A polg. isk. ügyosztályba polg. isk. tanárt nevezzenek ki. A miniszteri iskolalátogatók hiv. jogkörrel ruháztassanak fel. Illetőleg 12 főigazgató neveztessek ki. A közgyűlés 1910. május 8-án Óbecsén lesz. A.

Bőripari kiállítás Budapestén.

A m. kir. technológiai iparmúzeum folyó évi decemberben megnyitandó és a jövő év április hó végéig tartó kiállítást rendez a bőriparok köréből. Az intézet célja első sorban a kisipar fejlesztésével foglalkozni. A kiállítás programját is tehát ennek megfelelően állapította meg.

A múzeum igazgatósága első sorban a bőriparok segédgépeit, szerszámait és egyéb segéd-eszközöket állítja ki, hogy kisebb és középrendű iparosok a szakmájuk modern üzeméhez szükséges eszközökkel megismerkedjenek.

Fontos azonkívül, hogy a magyar bőriparosoknak ezrei lehetőleg részletesen megismerkedjenek az iparukban szükséges anyagok és kellékek hazai beszerzési forrásaival.

Ismeretes körülmény, hogy kisiparosaink gyakran abban a kellemetlen helyzetben vannak, hogy a beszerzett modern gépek kezelésében nem elég járatosak. Ez a körülmény maga után vonja, hogy a technológiai iparmúzeum igazgatósága a kiállítást fölhasználható hazánk idetartozó kisiparosai részére speciális ipari szaktanfolyamokat fog rendezni, amelyek látogatására a vidéki kisiparosok a kereskedelemügyi miniszter kegyességéből mérsékeltáru

vasuti menetjegyeket kapnak. A kiállítás tárgyai a következők lesznek.

1. A timáripár, vagyis a kisebb és középrendű bőrgyártási telepek fontosabb géptípusai, készülékei és szerszámai oly mértékben, amint az intézet kiállítási helyiségei ezt megengedik. Ide értjük a bőrgyártás kikészítési műveleteinek gépeit és eszközeit is.

2. Kiállítják az intézetben a hazai bőrcserzőipar gyártmányait szűkebb arányokban, hogy ezzel a fogyasztó iparosok megismerjék fő anyagok hazai beszerzési forrásait.

Külföldi gyártmányokból csak azokat kívánják kiállítani, amelyeket itthon nem készítenek. Az intézet korlátolt helyiségeinek megfelelően a bőrtöket csak kisebb méretű, de okvetlenül a minőség megítéléséhez szükséges méretű darabokban mutatják be.

3. A kiállítás tárgyat képezik a bőriparok fontosabb kellékei is, nevezetesen a kaptafák, cipőfasarkok, faszegek, egyéb cipőszegek és speciális kellékek mint félkészgyártmányok, a különböző bőrfénymazok stb.

4. A cipőgyártás gépeiből oly készletek, amelyeket a kis és középrendű iparos versenyképességének növelésére használni tud. Így például egyes különleges és többé-kevésbé egyetemes gépek a kisebb cipésziparos részére, a fordítos munkánál (galanterie) a gyermek cipő, a nemezcipő és papucsgyártásnál használt gépi felszereléseket.

5. Kaptafa, fasarok, sámfagyártó gépek és eszközök.

6. A bőrdöndős, a táskás és bőrdíszműipar gépei és segéd-eszközei.

7. A szíjgyártó és nyergesipar gépei és segéd-eszközei, végül

8. A kezyűipar, a szűcsipar és egyéb idetartozó iparok segédgépei és eszközei.

A kiállítás érdekes részét képezi majd a bőriparok szakirodalma és pedig részben a forgalomban megjelent könyvek, részben folyóiratok alakjában.

Megjegyzendő, hogy a kiállításra küldött tárgyak után térdiját nem szednek. Amennyiben

TÁRCA.

Kincses Kalendárium.

A gyakorlati tudnivalóknak és az érdekes olvasmányoknak már országsszerte mindenütt kitünően ismert kincses tára, a Kincses Kalendárium megjelent az 1910. esztendőre. Tartalma: csupa olyan dolog, a mit mindenkinek tudnia kell, de a mit jóformán senki se tud. Ez a Kincses Kalendárium páratlan sikerének, óriási elterjedtségének a titka. Anyaga csakis gyakorlati szempontból, hogy úgy mondjuk: a közszükséglet szempontjából van összeválogatva s az egyes cikkek a tudás legmagasabb régióiba is elviszik az olvasót, a nélkül, hogy előtanulmányokat, vagy bármely képzettséget követelnének tőle. Az ismeret-terjesztésének az irodalomban ma már nincsen olyan faktora, mely népszerűség dolgában a Kincses Kalendáriummal versenyre szállhatna.

Az új Kincses megtanítja az olvasót például arra, hogy hogyan készül a kalendárium? Hogyan készül az ünnepek kiszámítása és mi az a vasárnapi betű, az arany-szám, hold-kules, stbi, a mit gyermekkorunktól a holtunk napjáig ott látunk minden naptárban, a nélkül hogy tudnók, mi az értelme, mi a célja? Schackleton hadnagy déli sarki útja, Cooknak az északi sark eléréséért vívott szinte emberföli küzdelme nagy cikkekben, térképekkel és illusztrációkkal magyarázva itt van leírva a Kincses új kötetében. Az idén az egész

Európát foglalkoztatta a balkáni kérdés és bizonyára foglalkoztatni fogja még néhány évtizedig; a Kincses az idén apróra elmondja, hogy politikai tekintetben mit lehet és mit kell tudni a Balkánról és számos térképen mutatja be a különféle balkáni népek aspirációit. Az oroszországi és a kínai események is folyton foglalkoztatják az ujságokat és általában a közvéleményt. E két óriási birodalomról is nagy cikkeket közöl a Kincses.

A történelmi ismeretek terjesztése a célja egy nagy tanulmányának, mely a magyar szabadságharc történetét mondja el, a megszkott sablonoktól és frázisoktól menten, — egy történetírónak a szemével mondja el az eseményeket, föltárva számos olyan dolgot, a mit mások észre se vettek, például azt, hogy az 1848. március 15-iki híres tizenkét pont szerkesztésekor a választójogi reform kérdése hogyan ütközött össze az önálló bank kérdésével; mintha csak a mai napok történetét olvasnók. Egy másik cikk a tengerparti magyar történelmi emlékeket idézi föl, egy harmadik pedig még messzebb megy vissza a multba: az asszir és babiloni királyok idejébe. A természettudományok kedvelőit érdekelni fogja a sárkányoknak a meteorológiában való szerepét ismertető cikk, és egy igen érdekes tanulmány a tengeri halak életéről. A hegyek világából, a hasznos és kártékony madarakról, a Dunáról is van egy-egy érdekes cikk a Kincsesben. Altalános érdeklődésre tarthat számot egy nagy cikk, mely az agy és az idegek működését ismerteti.

Hogyan készül az ujság, — hogyan üzik a politika mesterségét miniszterek és képviselők, — mit és hogyan dolgoznak a diplomaták, — mindezt elmondja a Kincses apróra, szokása szerint érdekesen, nyílt szókimondással és tömördek ismeretet közölve. A ki az egyházi dolgok iránt érdeklődik, talál a Kincsesben egy-egy cikket Rómáról és a pápaságról és Budapest minden felekezeti templomairól; — a kinek a sport a passziója, annak az idén az uszásról és a hegymászásról szóló cikk az olvasmánya. Az ifjuság hasznát fogja látni a külföldi főiskolákat ismertető cikkeknek. A kultur-történet köréből egy cikk az emberi művelődés elemeivel foglalkozik, érdekesen, képekkel is illusztrálva az anyagát. Azt hisszük, számtalan embert fog érdekelni egy nagy cikk, mely Magyarországnak mintegy hétezeröttszáz régi nemesi családját ismerteti.

Ezek csak a felölőbb dolgok a Kincses Kalendárium új kötetében, ezeken kívül még száz más dologgal foglalkozik a Kincses, — de úgy hisszük, hogy már a fölisorolt dolgok is igazolják azt, hogy a Kincses Kalendárium becsülettel megérdemli a nevét — és megéri az árát. A mikor már mindennek fölfele szokik az ára, a Kincses Kalendárium a szokott piros kötésben még mindig a régi, szerény áron kapható: két koronáért, vászonkötésben három korona a Kincses, szattyánbőr-kötésben pedig négy korona negyven fillér. Mindenütt kapható, a hol könyvet árulnak.

a kiállított tárgy a vámkülföldről származik, az igazgatóság utján gondoskodás történhetik a vám előjegyzésére, úgy hogy a vám csak akkor rovandó le, midőn a kiállított tárgy itt eladásra került.

Az intézet igazgatósága gondoskodik azonkívül a kiállításra küldött tárgyaknak a budapesti pályaudvarokról az intézetbe való és visszaszállításánál a kocsifuvarokról, vagyis ezt ingyenesen végezteti. Törekszik továbbá az igazgatóság, hogy a kiállított gépeket és egyéb gyártási segédeszközöket a kiállítás tartama folyamán értékesítse.

Bővebb felvilágosítással a szegedi kereskedelmi és iparkamara szolgál.

HIREK.

Erzsébet napja. A magyarok emlékeztében feledhetetlen Erzsébet királyasszony nevenapja alkalmából e hó 19-én a r. kat. templomban ünnepélyes istentisztelet volt, melyen mindkét nemű tanuló ifjuság zászlójuk alatt vett részt. Az emléknapot ezenkívül iskolai ünnepélyekkel ülték meg az iskolák.

Diszközgyűlés. Dr. Balla Aladár felmentett főispán bucsuztatásaként és tiszteletére ma vasárnap, nov. 21-én déli 11 órakor diszközgyűlés tartatik, melyen a tanács részéről Dr. Demetrovits Vladimir polgármester a törvh. bizottsági tagok részéről pedig Dr. Lustig Nándor a függetlenségi párt, Dr. Horváth Géza az alkotmánypárt és Tomits Jása a szerb radikális párt nevében mondja az ünnepi bucsu-beszédet.

Teleki Arvéd gróf orsz. képviselőnknek jövő vasárnapi beszámolója alkalmából leendő ünnepélyes fogadtatása végett a függetlenségi párt választmánya e hó 20-án este népes értnkezelést tartott, melynek az ünnepségek részleteire vonatkozó megállapodásait legközelebbi számban közöljük.

Esküdtbírósi elnökjelölés. A szegedi ítélőtábla elnöke az 1910. év tartamára az ujvidéki törvényszéknél szervezett esküdtbírósi elnökévé Csarsch Dezső tszéki elnököt, állandó helyettesévé pedig Ernst Ödön tsz. bírót jelölte.

A Magyar Casinó jövő szombaton, nov. 27-én tánccal egybekötött, érdekes műsoru hangversenyt rendez saját helyiségeiben.

Közgyűlés. Az „Erzsébet jótékonyági egyesület” f. hó 21-én d. u. 2 órakor tartja beszámoló és tisztújító közgyűlését a Récesei szálloda éttermében.

Kossuth-mauzóleum. Miután a Kerepesi uti temetőben teljesen elkészült a Kossuth-mauzóleum, a fő- és székváros e hó 25-én országos ünnep keretében helyezi el Kossuth Lajos hamvait a mauzóleumban. A főváros meghívására az ünnepélyen Ujvidék városa is — Dr. Demetrovits polgármester vezetése alatt — képviselőileg résztvesz.

Munkásgimnázium. A megalakítandó munkásgimnázium elnökei: Brunner Ede, Dietzgen Gábor, Königstättler Dusan, Stefanovits Vladimir, Witz Ferenc f. hó 14-én vasárnap délelőtt 11 órakor ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a munkásgimnázium bizottságába a következő urakat fogják felkérni: Adamovich Sándor, Aitwirth József, Bachrach Lajos, Balassa Henrik, Balla Árpád, Balogh Dezső, Bernold Lipót, Bauer Gyula, Brüll F. Frigyes, Beck Károly, Budanovich Lajos, Cselikovics Vilmos, Deutsch Kálmán, Dimovics Miklós, Dussing Miklós, Ernst Bernát, Faith Boldizsár, Findeisen Gusztáv, Fischer Sándor, Fraunhoffer, Frank Lipót, Fürst János, Geor-

gievics Antal, Gerich István, Grosz Miksa, Grossinger János, Hajos Miksa, Herger Ágoston, Hirschenhauser Benő, Ivosevits, Mladen, Ivkovics György, Jausz Fülöp, Jovanovits Péter, Jovanovits T. Milán, Krausz Ede, König Miksa, Dr. Kassowitz Ármin, Kohn Gyula, Dr. Königstättler Ottó, Kron Richárd, Costamagna József, Kunwald Pál, Kron Károly, Dr. Krno Milos, Krevesits István, Locker Vilmos, Lovrekovich Ferenc, Lebherz Károly, Milosev Lázár, Mierka Lambert, Milovanovics Kuzmán, Mayer József, Mack János, Menrath József, Miroszavlyevits Koszta, Mikics-Sztojkovics, Dr. Nagy Ferenc, Ottó Mihály, Paquor József, Popovics Milán, Popadics Péter, Piukovich Ferenc, Pekló Béla, Peikert Viktor, Récesei Gusztáv, Rákits Péter, Reiner Simon, Siebold Ádám, Schneider Fülöp, Schuster Rezső, Schwarz Lipót, Szlepsevics Zsárkó, Skutecky Emil, Székely Bertalan, Szlovik János, Teubner János, Tibor Mihály, Urbán Ignác, Vajda Dezső, Varagyanin Arkádija, Wurst Lajos, Weiner Adolf, Winkle István, Wagner Lajos, Weichert Miksa, Ziegler Ferenc, Zikmund Béla, Zsivánov Gábor. Mindezekhez külön felkérés ment.

Közérdekű felolvasások. A beltéri kath. kör nov. 21., 28., dec 5. és 12-én este 8¹/₂ órakor közérdekű felolvasásokat rendez saját helyiségeiben.

Hangverseny. Baics I., a most megnyitott zeneiskola buzgó igazgatója tanártársaival és Wenzel R. gordonkaművész közreműködésével e hó 10-én tartotta meg I. hangversenyét a Récesei szálloda nagytermében. Ugy a föllépett művészek kiváló ügyességök, mint a nagyon válogatott, valóban klasszikus műsor nagyobb pártolást érdemelt volna. Az estélyt majdnem „Klasszikus”-estélynek nevezzük, mert Beethoven, Mendelssohn, Chopin-Wilmelny, Hubay oly heroszok, kiknek műveit mindig figyelemmel hallgatja a szakértő közönség. Maga a hangverseny Baicsnak egy rövid, de kedves szerb motívum triójával kezdődött, melyet Sachs már élénkebb hármasa követett. Beries G. művésznő Beethoven — kiváló ügyességet föltételező — Waldstein szonátájában valóban brillirozott. Finom, teljesen átértett előadás volt ez. Sachs E. pedig oly kiváló hegedűművész, akinek a finom nüanszokkal előadott virtuozitása az itt járt Ondricsek, Burmester és Kubelik művészestélyeire emlékeztet. A vendégként föllépett Wenzel R. művésze pedig éppen bámulatos. Szép volt Mendelssohn Capricciója. Az estély a műsor talán leghatásosabb számával, Hubay híres Carmen fantáziájával fejeztetett be. Általában gratulálunk a derék igazgatónak, hogy az Ujvidéken — a zenei nevelésben — uttörő zeneiskolához ily kitünő művészerőket nyert. Gratulálunk a közönségnek, melynek alkalma nyílt egy, a művészetben igazán magas nivón álló hangversenyt élvezni, de nem gratulálunk Baicsnak, hogy nemes intencióit oly kevesen tudják becsülni, hogy nagy fáradsága iránt oly feltűnő nagy közönnnyel viseltetik városunk intelligens közönsége. Valóban egy új nemzedéket kell még zeneileg nevelni és ehhez nagy kitartás, óriási türelem szükséges. Hogy Baics nagy terve megvalósuljon, szívből kívánjuk. (L.)

Az ujvidéki I-ső nőegylet által rendezett teaestély 121 kor. tiszta jövedelmet eredményezett, melyhez felülfizetésekkel hozzájárultak: özv. Hirsch Tivadarné 10 k., Dietzgen Imre 6 k., Teubner, Dr. Horváth, Kron Richárd, Dr. Szlezák, özv. Dr. Steinerné 5—5 k., Hlavats. Dr. Ofner Mór, Dengel, Findeisen 4—4., Schiller őrnagy, özv. Stuhlikné 3—3 k., özv. Molnár Miklósné, özv. Bakayné, özv. Spiller Józsefné, özv. Winkle Károlyné, Herzogné,

Dr. Csibor, Dr. Nagy, Grossingerné, Kurelaczné-özv. Schnellerné, özv. Sommerné, Marcinkie, witz őrnagy 2—2 k., Navarrané, Kapamacsia, Wagner Lajos, Hajós 1—1 k., Vizinger 80 f. A nőegylet elnöksége ez uton fejezi ki hálás köszönetét a felülfizetésekért, valamint a teaestélyre küldött sütemények- és ételnemüekért.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 12—19-ig bejelentett születések 17, még pedig 6 fiu 11 leány; meghalt 21.

Lábas Gyula. A szegedi ítélőtábla helyt adott Dr. Edvi Illés Károly védőügyvéd fel-folyamodásának és egyhangu határozattal, fen-tartás nélkül e hó 19-én Lábas Gyula szaba-donbocsátását rendelte el.

Pályázati hirdetés. Az ujvidéki cs. és kir. 6. gyalogezred az 1910. évre szóló huszszük-séglet szállításának megállapítására, e hó 30-án d. e. 9 órakor a Ferenc József lakta-nyában ülést tart. A pályázók a feltételeket az élelmezési kezelőség irddájában tekinthe-tik meg.

Öngyilkosság. Szopp Ferenc 64 éves pa-lánkai illetőségű bognársegéd f. hó 15-én a szállótelepek között felakasztotta magát és mire tettét, melynek oka ismeretlen, észrevették, meghalt.

Lopás. Dotlics Tósa panaszt emelt a rend-őrségen, hogy Tököly-utca 27. szám alatt levő lakásába az ő és családja távollétében, ismeretlen tettesek az udvarra nyíló ablak feltörése után behatoltak és onnan 30 k. készpénzt és egy kis bundát elloptak. A nyomban megin-dított rendőri nyomozás során a tettes Mar-kovics Mija androsevcei csavargó személyében került kézre, kire nemcsak ez a betörés, hanem helyben és a környéken elkövetett hasonló bűncselekmény derült ki az eljárás során.

Ujvidéki Cimtár. Ily címen ez év végén érdekes mű fog megjelenni, mely régen érzett hiányt fog pótolni. Benne lesz ez okosan össze-állított és szerkesztett kötetben Ujvidék összes lakóinak, ügyvédeknek, orvosainak, állami és magánhivatalnokainak, egyesületeinek, állami és városi hatóságainak, a helyőrségek tiszti-karának, az utcáknak, ingatlan tulajdonosoknak stb. névjegyzéke. Természetesen minden lakós-nak saját jól felfogott érdeke, hogy a címjegy-zékben bennfoglaltassék; azért a maga érde-kében cselekszik, ha címét egy levelezőlapon az Ujvidéki Cimtár szerkesztőségével (Ferenc József-tér 3.) közli, még pedig mielőbb, annál inkább, mert a Cimtár már e héten nyomda alá került.

Sürgönyértesítés! Az amerikai gyémánt- király áruházában az összes remek kiviteli gyémánt- és ékszer-utánzatok rendkívül mélyen leszállított árban lesznek elárusítva; azok a tárgyak, melyek eddig 2 forintért lettek eladva, most csak 50 krajcárba kerülnek. Raktáron vannak még pár ezer remek kiviteli gyűrűk, broszok, nyaktűk, kézelő-gombok, fülbevalók, karsatok, koljék, férfi és női láncok, cigaretta-szipkák, dohány- és cigaretta-tárcák stb. Ame-rikai és svájci „Roskopf”-órák szintén bámu-latos olcsó árért lesznek eladva; amelyik eddig 12 és 16 kor. volt láncsal együtt, most csak 6 kor-nába kerül. Miután ily alkalom ez élet-ben soha többé nem fog kinálkozni, ezért is ajánlatos a kiállított tárgyakat minden bevá-sárlás kényszere nélkül megtekinteni, mert ezen elárusítás csak rövid ideig tart. *Amerikai gyémántkirály* Kossuth Lajos utca 37.

Vidéki építőanyagok Budapesten. A Ma-gyar Építőanyag Termelők Országos Szövetsége azon fáradozik, hogy a budapesti építőanyag-hiányt vidékről felhozandó anyagokkal ellen-súlyozza s lapunk utján hívja fel azon vidéki, főként dunamenti építőanyag termelőket, akik

Budapestre szállítani képesek, hogy pontos ajánlataikat a Szövetség központi irodájához, Budapest, V. Váci-körút 31. szám alá mielőbb küldjék be azon végből, hogy az ajánlatokat Budapest székesfőváros polgármestere és a Budapesti Építőmesterek Egyesülete elé terjeszthessék, mely egyesület legutóbb alapította meg anyagbeszerzési központját.

Véres lakodalom. Hecsegszántó község egyik leggazdagabb gazdája adta férjhez a leányát s a lakodalomra a fél falu meg volt hiva. Mikor már táncra került a sor s a lakodalmások vígan járták a csárdást, egyszerre nagy kavargás támadt. Gyurity és Tóth összeveszték egy leányon s először csak szidalmazták egymást, mikor pedig a vendégek két részre oszolva, biztoggatták a veszekedőket, Tóth bicskát rántott s azt teljes erejéből beledőfte Gyurity mellébe. A megszurtt vendéget haldokolva vitték haza, a szurkálót pedig a csendőrség vette oltalmába. A lakodalmások, mintha semmi sem történt volna, tovább mulattak, tovább táncoltak.

Tífuszos katonák Szabadkán. Már 3 hónapja, hogy Szabadkán a tifusz első hallottját eltemették s azóta a tifusz még mindig nem szűnt meg. Ellenkezőleg legujabban 6 katona betegedett meg ugyanazon században ugyanazon körülmények közt s midőn az ezredorvos a baj oka után kutatni kezdett, kiderült, hogy annak a kutnak vize, melyet e katonák gyakorlatozás közben ittak, meg van fertőzve.

Itt az ősz! Az ideggyenge és csuzos beteg, akinek fájdalmait a nyár melege mérsékelte, remegve gondol a szeles, esős őszre, a hideg télre, amidőn szenvedései új életre kelnek. Az ideggyengeség sok tünetét, a kimerülést, fej- és hátfájásokat, szédülést, ideges szívdobogást, ideges gyomor- és bélbajokat csakis az összerendezet megerősítése, felelevenítése által lehet tökéletesen meggyógyítani. Aki teljes gyógyulást akar az említett és más egyéb bajokból, az kérje a „Modern Villamos Gyógyóóról“ című ingyen könyvet, melyet díjtalanul küld meg az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő intézet Budapest, Károly körút 2. félemelet 50. sz. mindenkinek, aki azt lapunkra való hivatkozással kéri.

Mérenylet a szabadkai vonat ellen. E hó 15-én éjjel a Szeged felé robogó szabadkai személyvonat utasai nagy rémületet állottak ki. Ugyanis a szeged-rókusi állomáshoz közel, egyszerre vérfagyasztó recsegés-ropogás rémitette meg a félálomban szendergő utasokat. Összeütközéstől tartottak, de szerencsére komolyabb baj nem történt. Ismeretlen tettesek az éj folyamán három hatalmas padlódeszkát fektettek a sínekre, miket a mozdonyvezető a sötétben nem vett észre. A teljes gözzel robogó mozdony sulya az első két gerendadeszkát kettétörte, a harmadikat pedig félre lökte s így a megrémült utasok szerencsés véletlen folytán menekültek meg a komolyabb veszedelemtől.

Dr. Hadzsy Jenő orvos, ki Budapesten Tauffer tanár szülészeti klinikáján és a szt. Rókus kórház sebészeti osztályán, mint Heczel professzor segédorvosa, hosszabb ideig működött, folyó hó 15-én átvette atyja — néhai Dr. Hadzsy János orvosi rendelő intézetének vezetését Bácsopolyán.

Egy lelkiismeretes orvos. Szépliget. Különben egyre fejlődő, vagyonosodó szép községnek lakói egy idő óta nagy rémületben vannak. Halnak a gyermekek, a nagyobbak is, még pedig difteritiszben. S a közs. orvos Dr. Pajer Ferenc? Csak oly kényelemmel és lelkiismeretességgel jár el most is, mint máskor,

t. i., ha többször hívják is, mindig sok-sok időbe telik, míg a bejelentett beteghez elfárad, úgy hogy a községbeliek a távolabbi Bulkeszi és Szilbács községek orvosaihoz kénytelenek fordulni. A sok közül csak egyetlen egy esetre szorítottunk ezuttal, mely a m. héten történt. Beck Ferenc 10 éves el. isk. beteg tanulóhoz hívták az orvost esti 10 órakor: nem jött; másodszor is hívták, hajnali 3 órakor: Dr. Pajer megint csak nem jött. Csak délelőtt fáradott el a beteghez, de már késő. A gyermek még az nap meghalt s a halottkémi bizonyítványban Dr. Pajer Ferenc a halál okául *roncsoló gégelobot* mondva, még tréfálódik is, amennyiben e bizonyítvány alá írta oda: „Injunctio cum Sero, sed jam sero.“ (Befecskenedés szerummal, de már késő.) A község közegészségügye, életbiztonsága megérdemlik, hogy úgy a járásorvos mint a megyei főorvos vizsgálatot indítsanak. Bizonyára több hanyag beteglátogatás esetére akadnak.

Alkalmi csokrok, asztal- és szobadiszek, sirkoszoruk a legművésziesebb kivitelben Naeter Lujza es. és kir. udv. szállítónál VI. Andrassy-ut 7. Vidéki megrendeléseket nagy figyelemmel eszközöl. Telefon 28—55. 2—6

Horgony-Kőépítőszekrény. Ámbár a Horgony-Kőépítőszekrények már a legtöbb családban ismeretesek és használatban vannak, mégis külön arra akarunk figyelmeztetni, hogy ezen felette jelentős játék és foglalkozási szer a legutóbbi években még jobban tökéletesített és pedig a Horgony-Hidépítőszekrények által. Bővebbet találunk erről a legujabb kőépítőszekrény-árjegyzékben, amely Richter F. Ad. és Ta. kir. udv. és kam. szállítók által, Bécs, I. Operngasse 16, ingyen és bérmentve beküldetik. Egy csinos ujdonság a pompás „Saturn“ és „Meteor“ rakási játék, valamint a Richter-féle beszélőgépek és zenélőművek.

Osztrák-magyar személyforgalom. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a magyar és osztrák vasutaknak egymásközi közvetlen személyforgalmára vonatkozó díjszabások 1910. január 1-én új kiadásban jelennek meg, mely részben leszállított, részben felemelt menetdíjakat tartalmaz.

Az állam mint munkaadó. A hivatalos statisztika szerint a magyar államnak ebben az évben 271,429 alkalmazottja van. Ebből 62,000 tisztviselő, 64,000 altiszt, 12,000 szolga, 33,000 állandó munkás.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület jubileuma. Az E.M.E. ősszel ünnepli alapításának 50 éves jubileumát. A közelgő jubileum alkalmából gróf Eszterházy Kálmán, a múzeum elnöke felhívást bocsátott ki, amelyben az egyesület

nagy céljainak megvalósítására szükséges anyagiakhoz a hazafias közönség és a testületek hozzájárulását kéri. Tagsági és alapítványi díjak vagy pénzbeli adományok az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság, muzeumi tárgyak pedig a muzeum igazgatóságához küldendők. A pártoló tagok 4, a rendes tagok 8 koronát fizetnek évenként.

Mit kell tennünk, hogy álláshoz jussunk? címmel ismét egészséges gyakorlati érzékre valló könyvet irt *Bardócz Elemér*. E könyv könnyen érthető módon tárgyalja az állástalanság, valamint az állástkeresők pályázatainak eredménytelensége okait. Azután reámutat azon utakra, melyekre a pályázóknak reá kell lépniök, ha álláshoz akarnak jutni. E végből a könyvet 2 részre osztja. A szóbeli és írásbeli ajánlkozásra. Az első részben ügyesen írja meg, hogyan kell bemutatkozni és miképpen kell viselkedni és öltözködni a bemutatkozásnál? A második rész az írásbeli ajánlat külső alakjával és tartalmával foglalkozik a kellő szakszerűséggel, míg a függelék néhány jó magyarsággal szerkesztett ajánlati mintát tartalmaz. Mindezeknél fogva bizonyos, hogy nemcsak az állásnélküli, hanem az állásban levő alkalmazottak is örömmel fogadják ezen igazán hézagpótló utmutatót. A könyv olcsó áron, 1 koronáért minden könyvesboltban kapható, vagy közvetlenül a szerzőnél: Bardócz Elemér Budapest, VII. Erzsébet körút 36.

Naponta érkező csemege ujdonságok óriási választéka *Wagner* csemege-üzletében Ujvidék.

Osikos - és „Henneberg“
Kockás - selyem, 1 35 kor-tól
Shantung - feljebb, **bermentve**
Amue - és **vámmentesen**.
Minta postafordul-
tával.
Megrendelések bármely nyelven intézendők:
Seidenfabrikt. **Henneberg** in **Zürich**.

Nyílt-tér.

Ólomsúlylál nehezedik az ég a földre

és a nedves, hideg ködben alig mer az ember lélegezni. Novemberi idő — gonosz idő, mondja a példaszó. Ilyenkor az érzékeny ember sohasem lesz igazán egészséges és az egészséges könnyen megbetegszik. Figyelmeztetni kell tehát arra, hogy Fay valódi szódai ásványpasztillája, a melyet 1 korona 25 fillérért mindenütt meg lehet venni, éppen most nélkülözhetetlen. Megelőzőképpen használja az, aki hajlik a meghűlésre; utasítás szerint alkalmazza az, aki meghűlt, ha leggyorsabban szabadulni akar a bajtól és nem akarja, hogy komoly komplikációk álljanak be. Minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben kapható.

Vezérképviselet: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, es. és kir. udvar. szállító Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Felölös szerkesztő: **Pap Sándor**.
Laptulajdonos: **Balla Árpád**.
Igazgató: **Zanbauer Ágoston**.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a **SCOTT-féle EMULSIÓ**. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, a kik először tesznek kísérletet a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle EMULSIÓ-val.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkotórészeiben fenntartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elképzeltetett inynek és a meggyengült emésztésnek.

A **SCOTT-féle EMULSIÓ** a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvényéni, oszázal és meghűlések**nél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest**. **Dr. Richter** gyógyszerárta az „**Arany oroslánhoz**“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Jogi
Malom (szeptember 15-én) és állami vizsgákra ölesón, nőz je készült zus so resések tató a vet díj tartott tesen r

tőke, 32 tőke 168 4 éves kifogás... sel. Eze méterny... termés r... pusztult... bizonyito... permetez... kárt ne... meg, ho... gati ne... nem fag... termő. E... hitvány... bőtermő... szerezni... ware“ v... bővebb l... zóvel hi... leit szir... közé ny... képes á... mindenki... kérje meg... ket, mely... ad... Nagy... pös... Levelezés

R
biz... gyo... Tűz... ki... H... s... K... H... K... F... B... v... 17

Jogi Szeminárium Kolozsvár,

Malom-utca 14. Ezelőtt Petőfi-utca 18. (szeptember hóban építkezés miatt Kosuth Lajos utca 39 sz. alatt volt.) Jog- és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra, alapvizsgákra alaposan, gyorsan, olcsón, garanciával készít elő. *Kikőlcshőz jegyzeteket, amelyekből otthon elkészült jelölteket rövid rekapituláció kurzus során készíti elő.* Levélbeli megkeresésekre kimerítően válaszol. „Tájékoztató a jogi szemináriumról” című könyvet díjmentesen megküldi. A naponta tartott *próbaszigorlatokon* bárki díjmentesen részt vehet.

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készíttettem.

A felvétel áll: egy drb 20 éves cseresapos kifogástalanul dusan termő

tőke, 32 fűrt, egy drb 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 drb egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vételek fel, a hol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötzöri permezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője télen soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajtát adnak el, ezért, aki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a Nagy Gábor-féle „Delaware” vesszőt vegye. A Delaware szőlő bővebb leírását, termésének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm

mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos, Kóly

pósta, táviráda és távbeszélő állomás.

Levelezés magy., ném., horv., szerb és román nyelven.

Tatai brikett! Tatai darabos szén!

Kitűnő jutányos szobafűtési szén.

Szállítja a

Magy. Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V. Erzsébet tér 19.

1-2

7588/1909. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ripp Sándor ujvidéki lakos végrehajthatónak Popov Lázárné, Jelasev Milicza osóvei lakos végrehajtást szenvedő ellen 92 k. 40 f. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. LX. t.-c. 144. § a alapján és a 146. § a értelmében az ujvidéki kir. tszék mint tkvi hatóság területén levő az osóvei 1161. sz. betétben A. I. 1-3 sorsz. alatt Popov Lázárné, Jelasev Milicza tulajdonául felvett 646/2. 646/3. és 647/2. hr. 323/a ö. i. sz. jószágtestre az árverés 1137 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi december hó 4-ik napjának d. u. 3 órakor Osóve község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási 2/3-án alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 113 k. 70 f. és 6 k. 70 f. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügymin. rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidék, 1909. szeptember hó 22-én.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság.

Molnár,

kir. törvényszéki bíró.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok eseteiben, valamint cukorbetegségeknel, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutus bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenoz József-rakpart 22. Kútkezelőség: EPERJES.

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

WAGNER TESTVÉREK UJVIDÉK
VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÁVÉPÖRKÖLDÉJE

— Ajánlja naponta friss pörkölésű kávéjait —

	korona	1/8	1/4	1/2	3/4	kilos csomag
1. szám Háztartási keverék	„	—40	—80	1.60	3.20	
2. „ Jó „	„	—45	—90	1.80	3.60	
3. „ Karlsbadi „	„	—55	1.10	2.20	4.40	
4. „ Mágnás „	„	—60	1.20	2.40	4.80	
5. „ Wagner „	„	—65	1.30	2.60	5.20	
6. „ Gyöngy „	„	—48	95	1.90	3.80	
7. „ Gyöngy legfinomabb „	„	—60	1.20	2.40	4.80	

ROPS

biztonsági gyorsfőző. Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkeket árusító üzletben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Kúlsó-Váci 74/78.

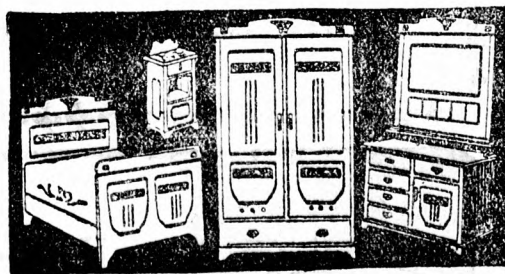
Helybelli elárusítók:

Vogel Henrik, Tóth Antal, Anton

Georgievic, Josef Klesz & Sohn,

Dietzgen Imre fia, Leopold

Derner.

NÁLUNK

minden hitelképes, tisztességes egyén

B U T O R

szükségletét olcsón és könnyű fizetési feltételek mellett szerezheti be.

GROSZ és KRAUSZ

nagy áruháza a „Tigrishez”

Telefon 24. UJVIDÉK. Telefon 24.

Gyermekkosci különlegességek.

Matkovits

szobafestő

és mázoló

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEPLOMHÁZ.

SZERÉMI BOROZÓ

51-51 UJVIDÉKEN.

- Kenyér-utca 23. szám -
a Központi Hitelintézettel szembenEbben a borozóban kizárólag Schwarz József úr legkitünőbb saját *termésű borai saját főzési bartörkölye és szilvoriumi Kamenicán a Paraga hegyen fekvő 20 holdas szőlőjéből poharankint és zárt palackokban mérsékelt* - - - áron kerülnek kimérésre. - - -

Megrendelések hordókban 50 litertől feljebb Schwarz Testvérek c. irodájában Haltér 12. alatt - - - - - alatt felvételnek. - - - - -

Az étkezéskor lehet jó és olcsó ételleket kapni.

UTCAI LAKÁS,

mely áll 3 szoba, előszoba, konyha és élőkamrából, 1910. február 1-ével kiadó.

Bővebbet: Özv. Dr. Pressburgernél Ujvidéken Eötvös-tér 5. 2-3

7575. tkv. szám 1909.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schaffer Samu ujvidéki lakos végrehajthatónak Dobasics Sándorné Peits Ilona ujvidéki lakos végrehajtást szenvedő ellen 2900 kor tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. LX. tc. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. tszék, mint tkvi hatóság területén levő az ujvidéki 3193 sz. betétben A. I. 1-5 sorsz. a. foglalt 7634/1, 7634/2, 7635, 7636 és 7637 hrsz. jószágtestből Dobasics Sándorné Peits Ilonát illető 1/5 részre az árverés 1159 kor. 20 fillérben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi december hó 4-ik napjának d. u. 3 órakor az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 231 korona 81 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 42. §-ban jelölt árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 3. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidéken, 1909. évi szept. hó 21-én.

Az ujvidéki kir. trvszék mint tkvi hatóság.

Juhász

kir. törvényszéki bíró.

Árlejtési hirdetmény.

A kátyi főutca mindkét oldalának és 8 kereszt utca 1. oldalának a járdája 1-ső oszt. téglával való kiteglázási munkálata folyó évi december 5-én árlejtés útján való kiadása lesz megtartva s az erre vonatkozó iratok és árlejtési feltételek a jegyzői irodában mindennap a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Káty, 1909. november 15-én.

Szaich Gyula,
jegyző.Marits Ráda,
bíró.MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY
ÜDÍT-GYÖGYÍT

Vese- és hólyaghajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővény-képződésnél a légutak és a kiválasztó szervek huurtos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Képviselőt és főlerakat: Dietzgen Imre s 8-10 Flia cégnél Ujvidék.

Wagner Testvérek

UJVIDÉK.

FÜSZER-, KÁVÉ- ÉS CSEMEGE-KERESKEDÉS.
CSEMEGE-ÁRUKBAN DÉLMAGYARORSZÁG
LEGNAGYOBB ÉS LEGVÁLASZTÉKOSABB
RAKTÁRA.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy üzletemet f. nov. 1-én

Kossuth Lajos (Fő)-utca 23. számú
ezelőtt STENGEL FÜLÖP esztergályos üzletbe helyeztem át.

Uj üzleti helyiségemben is a t. vevők igényeit kielégítendő, az összes *arany-, ezüst, és ékszer árut, fali, zseb-, inga-, ébresztő, stb. órákat, valamint argenter-ezüst, China-ezüst és mindenfajta optikai árut*

meglepően olcsó áron bocsátom eladásra.

Mindenkinek saját érdekében áll, hogy jó árut *rendkívül olcsón bevásároljon.* — Mindenféle *régiségeket* veszek, u. m.: régi porcellant, képeket, pénzeket stb. stb.

Tisztelettel **KRAUSZ SAMU,**
órász, ékszerész, látszerész UJVIDÉK, Kossuth Lajos-utca 23. szám
(volt Stengel Fülöp-féle üzlet.)

Horgony-Kőépítőszekrényt választhat, a mely minden játékáru-kereskedésben raktáron van; azonban csak a híres eredeti gyártmányt a „Horgony” jeggyel fogadjuk el. Az új építőszekrény-árjegyzéket bórmentve beküldi Richter P. Ad és Ta., kir. udv. és kam szállítók, Bécs, I., Operngasse 16.

A Richter-féle

Horgony-Kőépítőszekrények

nygy mint eddig a gyermekek kedveno játéka!

Az egyedüli játékszer, a melylyel a gyermekek állandóan szívesen foglalkoznak; ezért tartossági szempontból a legolcsóbb játékszer is. Az egyedüli játékszer is, a mely mindenkor **Klagesztő szekrények és Hídépítőszekrények** által oly nagyságra és tökéletességre hozható, hogy még szakemberek is szívesen foglalkoznak a **pompás magas- és hídépítőszekrények** felállításával. A ki gyermekeit egy valóban **kitűnő karácsonyi ajándékkal akarja meglepni, egy ajándékkal, a mely nemcsak mulattatólag, hanem oktatólag is hat, az csak egy valódi Horgony-Kőépítőszekrényt választhat, a mely minden játékáru-kereskedésben raktáron van; azonban csak a híres eredeti gyártmányt a „Horgony” jeggyel fogadjuk el. Az új építőszekrény-árjegyzéket bórmentve beküldi Richter P. Ad és Ta., kir. udv. és kam szállítók, Bécs, I., Operngasse 16.**